

Chemoradiatie (Urologie)

De inhoud van deze folder komt uit onze Patient Journey App. Daarom kan het zijn dat sommige verwijzingen in deze folder niet juist zijn omdat zij naar een mogelijkheid in de app verwijzen. Om de informatie zo goed mogelijk te kunnen bekijken is het downloaden van onze app via de app store of google play store aan te raden. Deze app is gratis.

Welkom

Inleiding

Welkom in de zorgapp van het ETZ. We gebruiken deze app om u zo goed mogelijk te informeren over uw behandeling.

Meer informatie over: Inleiding

De uroloog heeft met u besproken dat uw blaaskanker behandeld gaat worden met chemoradiatie. Deze behandeling wordt uitgevoerd door de radiotherapeut-oncoloog van het Instituut Verbeeten en de internist-oncoloog van het ETZ. De uroloog heeft u hiervoor doorverwezen.

Deze app geeft u algemene informatie over de behandeling en is een aanvulling op de mondelinge informatie die u van uw behandelaar krijgt.

Behandelteam

Voor de chemoradiatie komt u een aantal verschillende specialisten tegen.

Meer informatie over: Behandelteam

Zo komt u in contact met de uroloog, radiotherapeut- oncoloog en oncoloog. Mogelijk komt u met onderstaande artsen in contact:

- Dr. Wijsman (uroloog)
- Dr. Breeuwsma (uroloog)
- Dr. Dubbelman (uroloog)
- Dr. van Roijen (uroloog)
- Dr. Davits (uroloog)
- Dr. Coumou (oncoloog)
- Dr. van Alphen (oncoloog)
- Dr. van Riel (oncoloog)

- Dr. Beerepoot (oncoloog)
- Dr. Ham (oncoloog)
- Dr. v.d. Sande (radiotherapeutisch oncoloog)
- Dr. Ebrahimi (radiotherapeutisch oncoloog)
- Dr. Oele (radiotherapeutisch oncoloog)
- Dr. van Engelen (radiotherapeutisch oncoloog)
- Dr. Franken (radiotherapeutisch oncoloog)

Regieverpleegkundige Urologie

Onze regieverpleegkundigen zijn speciaal geschoold in de zorg voor de begeleiding van patiënten met kanker, zij zijn telefonisch of per mail bereikbaar als u vragen heeft voor of na uw operatie. U kunt ook een afspraak maken om alles nog eens te bespreken.

Meer informatie over: Regieverpleegkundige Urologie

Uw regieverpleegkundige begeleidt u tijdens iedere stap van het behandelplan. Zij is uw vaste aanspreekpunt. Zij is altijd op de hoogte van uw situatie en de 'spin in het web' voor de verschillende zorgverleners die bij uw behandeling betrokken zijn.

In deze periode komt er erg veel op u af. Heeft u vragen voor of na uw operatie, dan kunt u hiermee altijd terecht bij de regieverpleegkundige Urologische Oncologie. U kunt ook altijd een afspraak maken om alles nog eens te bespreken.

In de contactgegevens in deze app kan u zien hoe u contact kan opnemen met de regieverpleegkundige.

Regieverpleegkundigen urologie:

- Charmaine van Kollenburg, oncologieverpleegkundige
- Ilona v.d. Broek, oncologieverpleegkundige
- Coretta van Gils, oncologieverpleegkundige

De behandeling

Waarom chemoradiatie?

De uroloog heeft bij u een blaastumor ontdekt die ingroeit in de spierlaag van de blaas.

Meer informatie over: Waarom chemoradiatie?

Chemoradiatie heeft als doel om u te genezen van blaaskanker zonder een ingrijpende operatie en blaasvervangende uit te hoeven voeren.

Chemoradiatie is een combinatie van bestraling (radiotherapie) en chemotherapie. De chemotherapie versterkt de werking van de bestraling op de tumor, waardoor de kankercellen nog beter gedood kunnen worden.

Afspraken voor de chemoradiatie

De uroloog heeft u verwezen naar de radiotherapeut-oncoloog en de internist-oncoloog.

Meer informatie over: Afspraken voor de chemoradiatie

Uw zorgverleners maken een afspraak waarbij zij met u bespreken hoe het behandeltraject eruit ziet en welke bijwerkingen er tijdens en na de behandeling op kunnen treden. De internist-oncoloog bespreekt globaal het traject van de chemotherapie.

Daarna volgt een intakegesprek met de oncologieverpleegkundige. Zij geeft u alle aanvullende informatie rondom de chemokuur, bijvoorbeeld welke bijwerkingen de kuur heeft en wat u moet doen bij klachten.

De radiotherapeut-oncoloog bespreekt het traject van de bestraling.

De voorbereiding

Als voorbereiding maken de radiotherapeutisch laboranten een CT-scan.

Meer informatie over: De voorbereiding

De CT-scan laat zien waar de tumor in de blaas zit. Op de CT-scan bepalen de laboranten in welke houding u bij iedere bestraling moet liggen. Zij zetten markeringspunten op uw huid. Dit gebeurt met tatoeagepuntjes. Ook maken de laboranten een digitale foto. Met deze hulpmiddelen zorgen zij ervoor dat u bij iedere bestraling weer in dezelfde houding op de bestralingstafel ligt.

Het maken van de CT scan duurt ongeveer een half uur.

De radiotherapeut-oncoloog en de radiotherapeutisch laboranten maken het bestralingsplan. Hiervoor gebruiken zij de röntgenfoto's die gemaakt zijn bij de CT-scan. Zij bepalen hoe exact bestraald worden en berekenen de bestralingstijd.

Wanneer start ik met chemoradiatie?

De internist-oncoloog en de radiotherapeut-oncoloog stemmen af wanneer u start met de chemoradiatie.

De bestralingen

De bestralingen worden 5 dagen in de week gedurende 5, 6 of 7 weken uitgevoerd.

Meer informatie over: De bestralingen

Eén bestralingsafspraak neemt in totaal ongeveer 15 minuten in beslag. De radiotherapeutisch laboranten leggen u in de juiste houding op de bestralingstafel. Hiervoor gebruiken zij de tatoeagepuntjes op uw huid.

Als de bestralingstafel goed staat, maken de laboranten controlefoto's. Hiermee controleren zij of u in de

juiste houding op de bestralingstafel ligt.

Daarna controleert de computer alle gegevens. De bestraling start als alle gegevens juist zijn.

U bent tijdens de bestraling alleen in de bestralingsruimte. Via een camera en een intercomsysteem houden de laboranten u vanuit de bedieningsruimte in de gaten.

Straling voel en zie je niet. Bestraald worden doet geen pijn.

De chemotherapie

Voor de chemotherapie wordt u tweemaal gedurende 5 dagen opgenomen op afdeling Oncologie.

Meer informatie over: De chemotherapie

Vaak is dit op ETZ TweeSteden vanwege de directe ligging aan het Instituut Verbeeten. De chemotherapie vindt plaats in de eerste en vierde week van de bestraling.

Voor de chemotherapie krijgt u een infuus toegediend voor zo min mogelijk bijwerkingen van de chemokuur. Dat wil niet zeggen dat u geen klachten kunt hebben van bijwerkingen.

Tijdens de opname zorgt de afdeling Oncologie ervoor dat u vervoerd wordt naar het Instituut Verbeeten. De internist-oncoloog en de radiotherapeut-oncoloog zien u geregeld tijdens het behandeltraject. Ook krijgt u meerdere keren bloedcontroles.

Zodra u gestart bent met de chemoradiatie neemt de regieverpleegkundige regelmatig contact met u op om te informeren hoe de behandeling verloopt en hoe u deze ervaart.

Mogelijke bijwerkingen van de chemoradiatie

De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

Meer informatie over: Mogelijke bijwerkingen van de chemoradiatie

- Vermoeidheid
- Pijn in de blaas en/ of bij het plassen
- Vaker en/ of kleine beetjes plassen
- Veranderingen in het ontlastingspatroon
- Misselijkheid/ braken
- Koorts
- Geïrriteerde slijmvliezen

Bespreek uw klachten altijd met de laboranten van uw bestralingstoestel en met uw radiotherapeut-oncoloog.

Wat kan ik zelf doen om zo goed mogelijk in conditie te zijn?

Met een zo goed mogelijke conditie kunt u zorgen voor een beter en sneller herstel.

Meer informatie over: Wat kan ik zelf doen om zo goed mogelijk in conditie te zijn?

- Gezond eten. Het is belangrijk dat u voldoende voedingsstoffen binnen krijgt.
- Meld het aan de (oncologie)verpleegkundige als u te veel afvalt.
- Beweeg voldoende. Ga dagelijks bijvoorbeeld een uur wandelen.
- Neem voldoende rustmomenten.
- Probeer zoveel mogelijk uw dagelijkse bezigheden uit te voeren.
- Drink 1,5 tot 2 liter per dag tijdens het gehele traject.
- Rijd gerust auto en fiets als dit mogelijk is.

Na de chemoradiatie

Verloop na de chemoradiatie

Na de behandeling vindt bij de internist-oncoloog een afsluitend gesprek plaats.

Meer informatie over: Verloop na de chemoradiatie

Bij de radiotherapeut-oncoloog vindt vaak na 3 en 12 maanden nog een gesprek plaats om de bijwerkingen te kunnen volgen.

Ongeveer 8 weken na de laatste bestraling kijkt de uroloog in de blaas (cystoscopie). De controles worden gedaan door de uroloog. Hij bespreekt hoe de nacontroles eruit zien.

De regieverpleegkundige is uw aanspreekpunt. Zij neemt zelf geregeld contact op, uiteraard mag u zelf ook, via de polikliniek of per mail, contact met haar opnemen.